

[Petra Petersen.]

om statslån havde anført, at det var hensigten at overlade husene til brugerne, og han anførte yderligere, at han agtede at billiggøre husene, og intetsteds i A. P. Møllers ansøgning har der stået noget om, at disse huse skulle være tjenesteboliger.

Med den udvikling, vi har set indtil i dag, er det ikke for meget at sige, at man har ført folketinget bag lyset i denne sag i betragtning af, at det er statens midler, der er tale om; og det er det. De få millioner kroner, A. P. Møller har skudt til til dette byggeri, får han rigeligt hjem igen. A. P. Møller har dels som bygherre, dels som arbejdsgiver forstået først og fremmest at varetage sine egne interesser. Alle måtte regne med, at husene direkte blev udlejet til arbejderne og senere solgt til dem, men det er jo ikke sket.

I stedet for har A. P. Møller, som det har været sagt, oprettet et ejendomsselskab, som har stået for opførelsen af husene, og dette selskab har altså udlejet husene ikke til arbejderne, men til arbejdsgiveren, Odense Stålskibsværft, således at boligselskabet optræder som ejer og værftet som lejer, og værftet udlejer så husene til arbejderne.

Dernæst har A. P. Møller opnået at stille arbejderne i en meget ugunstig situation, ikke alene boligretligt, men også arbejdsretligt. Boligretligt betyder det nemlig, at arbejderne som lejere af værftets huse uden hensyn til gældende opsigelsesregler kan opsiges med 3 måneders varsel, men hvad dette arbejdsretligt vil betyde i tilfælde af en arbejdskonflikt, siger sig selv. Jeg er ked af, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen forlod salen for nylig, for det får meget stor betydning for ham, idet det er hans medlemmer, Odensesmedene, der bor i husene ved Lindø.

Men også på anden måde bliver arbejdnernes stilling betydeligt forringet. Bliver f. eks. en arbejder invalideret under sit arbejde på værftet — ja, nu ser jeg, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen sidder i salen, undskyld! — og er ude af stand til at fortsætte i produktionen, risikerer han at måtte forlade sin bolig. Det samme gælder, når en mand går over til folkepension, og det kan gælde for familien, hvis manden dør. Den situation kan jo også opstå, at der bliver ledige lejligheder, eller at der

bliver stor arbejdsløshed. I sådanne tilfælde kan arbejderne komme ud for, at man som betingelse for at give arbejde på værftet påtvinger arbejderne en af de omtalte boliger, selv om han måske har bolig andetsteds, f. eks. i Odense. Der er her tale om en sammenroding af bolig- og arbejdsforhold, et forhold, arbejderbevægelsen gennem årtier har bekæmpet, fordi det svækker de faglige kampe og alene er til gavn for arbejdsgiverne. I dette tilfælde stilles A. P. Møller, takket være statslånet, bedre og stærkere end andre arbejdsgivere, og vi har da også set, hvordan A. P. Møller gennem dagspressen lokker arbejdere til Lindø ved at friste med nye boliger, altså trækker folk til sin virksomhed ved at kunne tilbyde dem boliger på Lindø.

Endelig vil jeg fremføre nogle specielle forhold. Den lokale kommunalbestyrelse i Munkebo yder tilskud til lejlighederne efter bestemmelserne i lov om boligbyggeri, uagtet der i lovens § 94 står, at huslejetilskud bortfalder, dersom lejligheden fremlejes eller fremlånes helt eller delvis. Man gør det, til trods for at der i lejekontrakterne udtrykkeligt anvendes betegnelsen fremleje. Vi har selvfølgelig ikke noget imod, at lejerne får et hårdt tiltrængt tilskud til huslejen, der, som det har været sagt, trods løfter om billiggørelse ligger langt over, hvad der er almindeligt i en sådan landkommune. Når vi omtaler det, er det, fordi det er karakteristisk for den sammenroding af leje- og byggelov, som her praktiseres.

I øvrigt kan A. P. Møllers manipulationer blive farlige for Munkebo kommune. Den har i forvejen nok at gøre med at omstille sig til alt, hvad der bliver tilført den, og det bliver Munkebo kommune, der skal skaffe folk tag over hovedet den dag, det passer A. P. Møller at sætte sine folk ud af husene. Det er heller ikke glemt i Odense, at A. P. Møller omkring krigsudbruddet uden videre lukkede Odense Stålskibsværft i 13 måneder, fordi hans arbejdere ikke ville bøje sig for hans krav om lønedsættelse. Munkebo kommune har også givet udtryk for betænkelighed. Den har gjort det ved at forlange, at de lejere, der flytter ind efter 1. juni 1959, skal have de af boligministeriet autoriserede lejekontrakter, og det betyder jo, at kommunen ikke godtager påstanden om, at der er tale om et såkaldt fremlejsmål.